O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor

_____________ T.S.Sharipov

2024 yil "___" ___________

IQTISODIY XAVFSIZLIK
FAN SILLABUSI
(Sirtqi ta'lim shakli uchun)

Bilim sohasi:	300 000	- Ijtimoiy tanlov, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310 000	- Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310400	Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Samarqand- 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan nomi:	Iqtisodiy xavfsizlik
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ECOSEC6
Yil:	3
Semestr:	5
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	14
Amaliy mashg'ulotlar	14
Kurs ishi	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	152
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda davlat, jamiyat va shaxsning muxim xayotiy manfaatlarini tan olgan holda mamlakat iqtisodiy va iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlar berishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	MACRO06 Makroiqtisodiyot
3.	MICROE06 Mikroiqtisodiyot

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Iqtisodiy xavfsizlik fanining maqsadi, predmeti va xizmatlar xavfsizlikning mazmuni va moxiyati to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Iqtisodiy xavfizligini ta'minlashning ustuvor yunalishlarini bilishlari lozim.
TN3	Mamlakatda axolining ijtimoiy, iqtisodiy va iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash masalalari to'g'risida bilimga ega bo'lishlari kerak.
	Ko'nikma jihatidan:
TN7	iqtisodiy xavfsizligini samarali baholashning xorijiy tajribasini qo'llay olishi kerak;
TN8	iqtisodiy xavfsizlik indikatorlarini hisoblash va chegaraviy qiymatlar bilan solishtirgan holda ma'lumotlarni sharhlash;
TN9	iqtisodiy xavfsizlikni baholashda tahlil vositalaridan foydalanish amalliyotda qo'llay olish;

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		**Ajratil-gan soat**
M1	"Iqtisodiy xavfsizlik" faniga kirish, iqtisodiy xavfsizlikning mohiyati va tarkibiy elementlari	2
M2	Iqtisodiy xavfsizlik shakllari va asosiy ko'rsatkichlar, Iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlar	
M3	Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash mexanizmi	
M4	Shaxs iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash muammolari	2
M5	Aholi turmush darajasi iqtisodiy xavfsizlikning ijtimoiy indikatori sifatida	
M6	Korxona (firma)ning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash	
M7	Xo'jalik faoliyatining pul-moliya sohasidagi iqtisodiy xavfsizlik	2
M8	Sanoat tarmoqlarida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash	
M9	Axborot xavfsizligini ta'minlashning o'ziga xos xususiyatlari	
M10	Xufyona iqtisodiyot va korrupsiyaga qarshi kurash	2
M11	O'zbekistonda korrupsiyaga qarshi kurashning qonuniy va me'yoriy asoslari	
M12	Mintaqa iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash	
M13	Mamlakatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash	2
M14	Tashqi iqtisodiy xavfsizlik va mamlakat raqobatbardoshligini ta'minlash	2
M15	Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashda innovatsiyalar omili	2
	JAMI:	**14**
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	"Iqtisodiy xavfsizlik" faniga kirish, iqtisodiy xavfsizlikning mohiyati va tarkibiy elementlari	2
A2	Iqtisodiy xavfsizlik shakllari va asosiy ko'rsatkichlar, Iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlar	
A3	Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash mexanizmi	
A4	Shaxs iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash muammolari	2
A5	Aholi turmush darajasi iqtisodiy xavfsizlikning ijtimoiy indikatori sifatida	
A6	Korxona (firma)ning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash	
A7	Xo'jalik faoliyatining pul-moliya sohasidagi iqtisodiy xavfsizlik	2
A8	Sanoat tarmoqlarida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash	
A9	Axborot xavfsizligini ta'minlashning o'ziga xos xususiyatlari	
A10	Xufyona iqtisodiyot va korrupsiyaga qarshi kurash	2
A11	O'zbekistonda korrupsiyaga qarshi kurashning qonuniy va me'yoriy asoslari	

A12	Mintaqa iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash	
A13	Mamlakatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash	2
A14	Tashqi iqtisodiy xavfsizlik va mamlakat raqobatbardoshligini ta'minlash	2
A15	Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashda innovatsiyalar omili	2
	JAMI:	**14**
	Kurs ishi (KI)	

	Mustaqil ta'lim (MT)	
1.	O'quv va ilmiy adabiyotlarda iqtisodiy xavfsizlik masalalarining yoritilishi.	2
2.	Investitsion siyosatning mamlakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashdagi roli.	2
3.	Iqtisodiy xavfsizlik indikatorlari va ularning taxlili.	2
4.	Iqtisodiyotning real sektorini rivojlantirilishning iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	2
5.	Globallashuvning mamlakatlar iqtisodiy xavfsizligiga ta'siri masalalari.	2
6.	Iqtisodiy xavfsizlik strategiyasida ijtimoiy siyosatning o'rni.	2
7.	Tashki iqtisodiy faoliyat sohasida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash masalalari.	2
8.	Iqtisodiy xavfsizlik va iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish.	2
9.	Ishsizlik iqtisodiy xavfsizlikning ijtimoiy indikatori.	4
10.	Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirilishining iqtisodiy va ijtimoiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
11.	Jaxon moliyaviy iqtisodiy inqirozidan keyingi davrda moliyaviy xavfsizlikni ta'minlash masalalari.	4
12.	Inson taraqqiyotini ta'minlash va ijtimoiy xavfsizlik o'rtasidagi bog'liqlik masalalari.	4
13.	O'zbekiston respublikasida oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashning asosiy yunalishlari.	4
14.	Iqtisodiy xavfsizlik tizimida ekologik xavfsizlikning tutgan o'rni.	4
15.	Tashki iqtisodiy faoliyat sohasida iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash.	4
16.	Korxonaning iqtisodiy xavfsizligi.	4
17.	Aholining turmush darajasi va sifatini oshirishning ijtimoiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
18.	Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash tizimida shaxs xavfsizligi masalalari.	4
19.	Innovatsiyalarning iqtisodiy xavfsizlik tizimida tutgan o'rni.	4
20.	Xufyona iqtisodiyotning mamlakatlar iqtisodiy xavfsizligiga ta'siri.	4
21.	Korrupsiya va uning iqtisodiy - ijtimoiy xavfsizlikka soladigan tahdidlari.	4
22.	Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashda regional va global tashkilotlarning o'rni.	4
23.	Mamlakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirishning ahamiyati.	4
24.	Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va tarkibiy o'zgarishlarni amalga oshirish mamlakatda iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash omili.	4
25.	Aholi daromadlarini oshirish va iqtisodiy xavfsizlik o'rtasidagi bog'liqlik masalalari.	4
26.	Iqtisodiy xavfsizlikning ijtimoiy jihatlari.	4
27.	Oziq-ovqat xavfsizligi masalalarining global muammoga aylanishi.	4
28.	Demofafik xavfsizlik va uning iqtisodiy xavfsizlik tizimida tutgan o'rni.	4
29.	Ishlab chiqarishni mahalliylashtirish siyosatining mamlakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashdagi ahamiyati.	4
30.	Mamlakat aholisini ish bilan bandligini oshirishning ijtimoiy - iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
31.	Moliyaviy xavfsizlikni ta'minlash masalalari.	4
32.	Iqtisodiy inqirozlar davrida ijtimoiy - iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash masalalari.	4
33.	Korrupsiyaga qarshi kurashda xorijiy mamlakatlar tajribasi.	4
34.	Inson kapitalidan samarali foydalanish iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash omili.	4
35.	Bilimlarga asoslangan iqtisodiyotni shakllantirishning ijtimoiy - iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
36.	Barqaror iqtisodiy usishning iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
37.	Energetik xavfsizlikni ta'minlashning mamlakat xavfsizligini ta'minlashdagi ahamiyati.	4
38.	Globallashuv sharoitida axborot xavfsizligini ta'minlash masalalari.	4
39.	Tashqi iqtisodiy munosabatlarda mamlakat iqtisodiy manfaatlarini himoya qilish masalalari.	4
40.	Mamlakat hududlarining iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash masalalari.	4
41.	Qishloqdagi iqtisodiy islohotlarning ijtimoiy - iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
42.	Odam savdosiga qarshi kurashning ijtimoiy va iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlashdagi ahamiyati.	4
	Jami:	**152**

	Asosiy adabiyotlar	
1.	Iqtisodiy xavfsizlik. O'quv qo'llanma. Xalikova L.N., Iskandarov B.A.. SamISI-2023.	
2.	Korxonaning iqtisodiy xavfsizligi. O'quv qo'llanma. Xalikova L.N., Kamilova N.A., Ishankulova F.A., Ayubov I.I.	
3.	Mamatov A.A., Abulqosimov X.P., Mamatov S.A., Saidgaziyeva S.Sh. Iqtisodiy aytish. Darslik. – Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Jamoat 2 universiteti, 202.- 731 bet.	
4.	I.S.Xotamov, M.K.Olimov, A.J.Ismoilov "Iqtisodiy" O'quv qo'llanma. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2019 yil, 200 bet.	
	Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Iqtisodiy xavfsizlik: darslik. nafaqa / M.A. Gundorova; Vladimir. davlat un-t im. A.G. va N.G.Stoletovlar. - Vladimir: VIGU nashriyoti, 2020. - 207 p.	
2.	Abulqosimov X.P. Iktisodiy hafsizlik: Nazaria va amaliet. Ukuv ishlatish. - T .: Noshirlik fidushi, 2019 - 620 garov.	

3.	Abulqosimov X.G., Rasulov T.S. va b. Mamlakat iqtisodiy havfsizligi va rakobatbardoshligini ta'minlashning barqaror yunalishlari. Monografiya. - T.: "Innovation rivozhlanish nashriyot - matbaa uyi". 2019. - 395 6.
4.	Kovalyov A.A. Iqtisodiy xavfsizlikni ta'minlash strategiyasi. Darslik - Sankt-Peterburg: Konovalova A.M. nashriyoti, 2019-188s.
5.	Iqtisodiy xavfsizlik: universitetlar uchun darslik / umumiy. Ed. L.P.Goncharova - 2-nashr, qayta ko'rib chiqilgan. va qo'shimcha - M .: Yurayt nashriyoti, 2018.- 340s.
6.	Kuznetsova E.I. Iqtisodiy xavfsizlik: universitetlar uchun darslik va seminar / E.I. Kuznetsova. - M.: Yurayt nashriyoti, 2019-294 b.
7.	Iqtisodiy xavfsizlik: darslik. nafaqa / M.A. Gundorova; Vladimir. davlat un-t im. A.G. va N.G.Stoletovlar. - Vladimir: VlGU nashriyoti, 2020. - 207 p.
9.	www.press-service.uz - O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining matbuot xizmati
10.	www.gov.uz - O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali.
11.	www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy ba’zasi.
12.	www.stat.uz - O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining rasmiy sayti.
13.	www.sies.uz - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti.

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilmasa;
- fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me’yoriy-huquqiy xujjatlarni to‘liq o‘zlashtirgan bo‘lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;

- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Begzod Abdujalilovich Iskandarov – "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi katta o'qituvchisi
E – mail:	**bekzodiskandarov1988@gmail.com**
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi
Taqrizchilar:	I.H.Nasimov – SamDU "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, PhD. S.X.Ulashev – "Sam AVTO" AJ Ishlab chiqarishni rejalashtirish departamenti direktori.

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubuy Kengashining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№________)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubuyat bo'limi boshlig'i **I.E.Shodmonov**

Fakultet dekani	**F.B. Abdukarimov**
Kafedra mudiri	**I.I. Ayubov**
Tuzuvchi	**B.A.Iskandarov**